



Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 12. joulukuuta 2014
(OR. en)

16857/14

DEVGEN 282
COHAF 135
ACP 193
RELEX 1063
ALIM 18
AGRI 802
FAO 76
SAN 484

ILMOITUS

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Neuvoston päätelmät ravitsemusta koskevasta toimintasuunnitelmasta

Neuvosto (ulkoasiat ja kehitys) antoi istunnossaan 12. joulukuuta 2014 tämän ilmoituksen liitteenä olevat päätelmät.

**Neuvoston päätelmät
ravitsemusta koskevasta toimintasuunnitelmasta**

1. Neuvosto palauttaa mieliin 28. toukokuuta 2013 annetut päätelmänsä, joissa hyväksyttiin tiedonanto "Ulkomaanavulla parannusta äitien ja lasten ravitsemukseen: EU:n toimintakehys"¹, ja kehotti komissiota laatimaan toimintasuunnitelman, jossa selvitetään, miten se aikoo edistää kasvun hidastumisen vähentämistä koskevan tavoitteen saavuttamista.

Johdanto

2. Neuvosto korostaa jo aiemmin esille tuomaansa huolta jatkuvasta virheravitsemuksesta erityisesti kehitysmaissa, joissa valtioita rasittaa sekä aliravitsemus, liikaravitsemus että hivenaineiden puute. Virheravitsemuksen monitahoiset ja moniulotteiset syyt edellyttävät kokonaisvaltaista ja ihmisoikeuksiin perustuvaa lähestymistapaa, jossa keskitytään erityisesti naisiin ja lapsiin. Neuvosto vahvistaa olevan tärkeää tehostaa humanitaaristen ja kehitysavun toimijoiden välisiä synergioita ja panee tyytyväisenä merkille tältä osin käynnistetyt toimet. Neuvosto kannustaa erityisesti sellaisten lähestymistapojen omaksumiseen, jotka parantavat selviytymiskykyä kaikilla tasoilla ottaen huomioon kriisialttiiden maiden selviytymiskykyä koskevan toimintasuunnitelman 2013–2020, jossa selviytymiskyvyn kehittämisohjelma ja epävakaisissa valtioissa toteutettavaa toimintaa koskevan uuden sopimuksen soveltaminen yhdistetään.
3. Neuvosto myöntää, että nälkä ja virheravitsemus ovat sekä alikehittyneisyyden syitä että sen seurauksia. Virheravitsemus uhkaa vakavasti sosiaalista kehitystä ja talouskasvua. Sen sijaan ravitsemukseen investomisesta koituu myönteisiä sosiaalisia, taloudellisia ja tuottavuuteen liittyviä etuja. Virheravitsemus on yksi tämän päivän suurimmista maailmanlaajuisista haasteista, jotka kansainvälinen yhteisö joutuu kohtaamaan köyhyyden, kasvavan eriarvoisuuden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnassa.

¹ Asiak. 7521/13.

4. Neuvosto kehottaa näin ollen EU:ta ja sen jäsenvaltioita tukemaan toimia kumppanimaissa, joita virheravitsemus erityisesti rasittaa, jotta elintarvikkeiden ja ravitsemuksen turvallisuus voitaisiin asettaa etusijalle poliittisella asialistalla. Neuvosto pyytää tältä osin kiinnittämään myös erityistä huomiota elintarviketurvaan ja ravitsemuksen parantamiseen sekä tarkastelemaan niitä kattavasti vuoden 2015 jälkeisessä toimintakehyksessä ja panee merkille kestävän kehityksen tavoitteita käsittelevän avoimen työryhmän raportissa esitetyt tähän liittyvät ehdotukset. Ravitsemuksellisissa toimenpiteissä tulisi pyrkiä virheravitsemuksen laajempien ulottuvuuksien, muun muassa ylipainoon ja ruokavalioon liittyvien tarttumattomien tautien käsittelyyn. Elintarvikkeiden turvallisuutta koskevien kansainvälisten standardien edistäminen olisi myös asetettava etusijalle.
5. Neuvosto kannustaa kaikkia asiaankuuluvia sidosryhmiä vastaamaan omasta osuudestaan ravitsemusta koskevassa Rooman julistuksessa annettujen sitoumusten tehokkaassa täytäntöönpanossa toisessa kansainvälisessä ravitsemuskonferenssissa vuonna 2014 hyväksytyn julistukseen liitetyn toimintakehyksen mukaisesti. Näissä asiakirjoissa on hyödyllisiä aineksia keskusteluille, joita käydään vuoden 2015 jälkeisen toimintakehyksen puitteissa. EU:n ja sen jäsenvaltioiden hyväksymään toimintakehykseen sisältyy suositeltavia toimia, joilla pyritään nälän poistamiseen ja kaikkien virheravitsemuksen muotojen ehkäisemiseen koko maailmassa sekä muun muassa Maailman terveyskokouksessa asetettujen maailmanlaajuisten ravitsemustavoitteiden saavuttamiseen vuoteen 2025 mennessä.

Komission yksiköiden valmisteluasiakirja ravitsemusta koskevasta toimintasuunnitelmasta

6. Neuvosto on tyytyväinen komission esittelemään ravitsemusta koskevaan toimintasuunnitelmaan,² jossa keskitytään aliravitsemukseen ja esitetään, miten EU voi parhaiten tukea kumppanimaita niiden pyrkiessä muun muassa saavuttamaan komission tavoitteen vähentää kroonisesti aliravittujen alle viisivuotiaiden lasten määrää vähintään 7 miljoonalla vuoteen 2025 mennessä.

² Asiak. 11718/14.

7. Neuvosto on tietoinen siitä, että Maailman terveyskokouksen (WHA) tavoitteen saavuttaminen eli kasvun hidastumisen vähentäminen 40 prosentilla vuoteen 2025 mennessä (tämä koskisi noin 70:tä miljardia lasta) tarkoittaisi EU:n toimien merkittävää tehostamista. Neuvosto on näin ollen tyytyväinen siihen, että ravitsemusta koskevassa toimintasuunnitelmassa korostetaan tarvetta nostaa nykyistä vuotuista kasvun hidastumisen vähentämisastetta nykysuuntauksia suuremmaksi, jotta edellä mainittu WHA:n tavoite saavutettaisiin vuoteen 2025 mennessä. Neuvosto oli tässä yhteydessä tyytyväinen myös komission ja muutamien jäsenvaltioiden lupauksiin lisätä ravitsemusta koskevia investointeja vuoden 2013 kasvua edistävää ravitsemusta koskevan sopimuksen ja muiden tahojen yhteydessä.
8. Neuvosto korostaa tarvetta puuttua aliravitsemuksen taustalla oleviin ja välittömiin syihin keskittymällä erityisesti naisiin ja lapsiin. Neuvosto pani tältä osin tyytyväisenä merkille komission ja muutamien jäsenvaltioiden sitoumuksen toteuttaa ravitsemusta koskevia erityistoimia kaikilla asiaankuuluvilla aloilla huomioimalla ravitsemusindikaattorit ja -tavoitteet muun muassa maatalouden, elintarviketurvan, terveyden, sosiaalisen suojelun ja vesi- ja jätevesihuollon aloilla sekä koulutusohjelmissa ja kehittämällä ravitsemuksen erityisohjelmia, joissa käsitellään aliravitsemuksen välittömiä syitä ja seurauksia.
9. Aliravitsemus on keskeinen osatekijä, joka vaikuttaa lasten sairastuvuuden ja kuolleisuuden yleisyyteen, ja heikentää aliravitsemuksesta kärsivien lasten kokonaisvaltaista kognitiivista ja fyysistä kehitystä. Neuvosto on näin ollen tyytyväinen siihen, että ravitsemusta koskevassa toimintasuunnitelmassa keskitytään erityisesti naisiin ja lapsiin kohdistuviin toimenpiteisiin ja politiikkoihin, etenkin kriittisen tuhannen ensimmäisen päivän aikana, jolloin hyvä ravitsemus on tärkeää naisen raskauden alusta lapsen toiseen ikävuoteen saakka, ja asetetaan naiset, lapset ja teini-ikäiset tytöt etusijalle varsinkin köyhillä maaseutualueilla ja kaikkein heikoimmassa asemassa olevissa ryhmissä. Imeväisten rintaruokinnan tärkeyttä osana ravitsemusta koskevia erityistoimenpiteitä olisi korostettava. Neuvosto toteaa, että ravitsemusta koskevassa toimintasuunnitelmassa olisi erityisesti keskityttävä:
- a) osallistumisen ja poliittisen sitoutumisen parantamiseen ravitsemusalalla, b) maakohtaisten toimien tehostamiseen ja c) ravitsemusta koskevan tietämyksen lisäämiseen.

10. Tässä yhteydessä neuvosto panee tyytyväisenä merkille komission ja muutamien jäsenvaltioiden sitoumuksen tehostaa maakohtaisia toimiaan kaudella 2014–2020. Suunnitelluissa toimenpiteissä tulisi ottaa huomioon sukupuolinäkökohdat keskittymällä erityisesti naisiin ja heidän vaikutusmahdollisuuksiensa vahvistamiseen. Ne olisi suunniteltava siten, että kasvun hidastumista vähennettäisiin mahdollisimman paljon ja puututtaisiin sen taustalla oleviin syihin. Toimenpiteillä tulisi parantaa valmiuksia, tietämystä ja taitoja, ja niiden avulla tulisi vahvistaa ja lisätä paikallisten sidosryhmien, hallitusten, yksityisen sektorin, tutkimuslaitosten ja kansalaisjärjestöjen asiantuntemusta, investointeja ja osallistumista.
11. Toimet, joilla tehostetaan ravitsemustavoitteiden kansallista johtamista, hallintotapaa ja niitä koskevaa omavastuullisuutta, edellyttävät, että EU:n valtuuskunnat ja EU:n jäsenvaltioiden edustustot osallistuvat aktiivisemmin poliittiseen vuoropuheluun ja tukevat kansallisia ja alueellisia prosesseja. EU:n yhteinen ohjelmasuunnittelu tarjoaa kestävän kehyksen ravitsemustoimenpiteiden koordinoinnin parantamiseen sekä kumppanimaiden tukemiseen kansallisten ravitsemuspolitiikkojen määrittelyssä ja täytäntöönpanossa erityisesti maissa, joissa kasvun hidastuminen aiheuttaa suuria rasitteita ja joissa on tarvetta ja mahdollisuuksia yhteiseen vaikuttamiseen ja yhteisiin toimiin. Neuvosto panee tyytyväisenä merkille toimintasuunnitelmassa esitetyn sitoumuksen varmistaa synergia ja johdonmukaisuus eri maiden vastuulla olevien politiikkojen ja ohjelmien sekä alueellisten ja kansainvälisten aloitteiden välillä.
12. Neuvosto kannustaa jäsenvaltioiden toimenpiteiden yhdenmukaistamiseen kumppanimaiden nykyisten kansallisten strategioiden kanssa sekä toimenpiteiden läheiseen koordinointiin ravitsemusta koskevan komission toimintasuunnitelman ja muiden kansainvälisten aloitteiden kanssa. Nykyisiä koordinointimekanismeja, esimerkiksi Scaling Up Nutrition (SUN) -liikettä ja Maailman ruokaturvakomiteaa, olisi tehostettava. Myös muiden asiaankuuluvien YK:n komiteoiden, esimerkiksi pysyvän ravitsemuskomitean työskentelyyn olisi kiinnitettävä huomiota. Neuvosto on erityisen tyytyväinen siihen, että 54 maata, joita aliravitsemus erityisesti rasittaa, ovat nyt liittyneet SUN-liikkeeseen ja osoittaneet olevansa poliittisesti sitoutuneita ravitsemuksen parantamiseen.

13. Neuvosto tukee osana toimintasuunnitelmaa komission ehdotusta laatia maakatsaukset, joissa esitetään odotetut tulokset. Samalla kun ravitsemustavoitteet on jatkuvasti otettava huomioon ohjelmasuunnittelussa, myös ravitsemuskriteerit ja -indikaattorit tulisi sisällyttää siihen ja niitä olisi seurattava. Neuvosto tukee myös komission aikomusta vahvistaa kansallisia ravitsemuksen tiedonhallintajärjestelmiä, jotka mahdollistavat vastuuvollisuuden tuloksista ja niistä tiedottamisen toimintasuunnitelman vaikutuksen arvioimiseksi myös käytännön tasolla. Hankituilla tiedoilla voidaan myös edistää vuotuisen maailmanlaajuisen ravitsemusraportin laatimista. Maakohtaisilla tarkoilla tiedoilla tuetaan kansallisten viranomaisten päätöksentekoa, voimavarojen kohdentamista ja politiikan kehittämistä sekä mahdollistetaan vastuuvollisuus toimintasuunnitelman täytäntöönpanon tuloksista ja niistä tiedottaminen maailmanlaajuisesti ja maakohtaisesti.
-